

SOCIETAT BARCELONA -
19 gener 2022 2.00 h

El Barcelonès perd 33.653 residents amb la pandèmia

- L'Alt Pirineu, l'Aran i la Cerdanya guanyen població i es registren més empadronaments als pobles de la costa tarragonina
- Els demògrafs alerten d'un fort impacte, però eviten parlar d'"èxode urbà"

Vistes de la ciutat de Barcelona des del Park Güell MAR FE

El primer any de pandèmia s'ha deixat notar en la població, per l'elevada mortalitat del virus, però també perquè ha portat molts catalans a canviar de lloc de residència. Els motius són diversos, però les dades recents segons el padró municipal en data 1 de gener del 2021 indiquen que la comarca del Barcelonès és la que va perdre més població, 33.653 habitants, i el descens a l'àrea metropolitana era en conjunt d'un 0,65%, la davallada més important de l'última dècada. Només la ciutat de Barcelona, on viuen 1,6 milions de persones, el 2020 va perdre 27.450 residents, seguida de l'Hospitalet de Llobregat, on 4.725 persones triaven un altre lloc on viure. En una entrevista a l'ACN, l'investigador del Departament de Geografia de la UAB i del Centre d'Estudis Demogràfics (CED), Antonio López-Gay, explicava que el nombre d'arribades a Barcelona el 2020 des d'altres punts de l'Estat espanyol i de la resta del món va baixar fins a un 30%.

La pandèmia ha desplaçat nous residents a zones rurals com ara l'Alt Pirineu i l'Aran, que han vist augmentar la població un 1,86%, una pujada que no es veia en els últims tretze anys, en què la tendència era perdre habitants.

Per entendre els motius que han portat molts catalans a canviar de casa, s'ha de tenir en compte, segons els experts, l'efecte de les segones residències i la gent que va decidir anar-hi sobretot a l'inici de la pandèmia per teletreballar. Això podria explicar el fet que la Cerdanya es converteixi en la comarca on es registra l'increment percentual més pronunciat (3,8%). Bellver de Cerdanya ha rebut 130 habitants, i Bolvir, amb 114, és el municipi de tot Catalunya que ha experimentat un creixement de població més alt en percentatge.

Els experts reconeixen que aquest increment sobtat arran de la pandèmia pot tenir “un impacte fort” en els municipis de recepció pel que fa a la dimensió dels serveis. Per López-Gay, no es pot parlar d'èxode urbà perquè “els barcelonins es continuen movent, en bona part, a prop de la residència prèvia”, i només són uns quants els que han sortit fora de l'àrea metropolitana.

Els experts també assenyalen l'estratègia del que anomenen “empadronaments atípics”, és a dir, les persones que fan servir la segona residència per constar com a residents i gaudir d'algun “avantatge”, com la possibilitat d'infringir el confinament perimetral durant la primera desescalada. Malgrat no disposar encara de dades oficials, els demògrafs del CED creuen que els perfils dels que van anar a municipis petits el 2020 són, majoritàriament, “rendes mitjanes i mitjanes-altes”. Amb tot, López-Gay considera que “això no vol dir que la classe mitjana desaparegui” de Barcelona, perquè també hi haurà la tendència d'estrangers que es poden permetre teletreballar i que volen viure a la capital catalana. El perfil dels que marxen de la ciutat són “adults d'edat avançada i famílies amb els fills d'una certa edat”, i no tant “parelles joves que decideixen començar un projecte vital” al món rural.

Equilibrar el territori

Les dades d'empadronament que han crescut en algunes zones rurals no reverteixen el despoblament que viuen molts pobles, però permeten “donar una mica de respir” i frenar-lo en alguns casos, tot i que, com indica López-Gay, no existeix una “heterogeneïtat”. La població del Pallars Jussà baixa un 0,43%, amb Talarn

com el municipi que més cau percentualment (-17,8%), i la de la Terra Alta, un 0,25%. La comarca ebrenca encadena dotze decreixements anuals en els últims tretze anys.

LES XIFRES

7,7

milions de persones hi havia empadronades a Catalunya l'1 de gener del 2021.

27

habitants hi ha empadronats a Gisclareny, el cens més petit de Catalunya.

Segones residències plenes a mar i muntanya

La pandèmia ha portat molts barcelonins a convertir les segones residències en primeres. Ho explica a l'ACN l'alcalde de Bolvir, Isidre Chia, satisfet de ser els que més han crescut en percentatge i content de tenir un "poble viu" i amb molts veïns. Acollir un centenar de veïns ha portat més alumnes a l'escola i més ús de les instal·lacions municipals. L'alcalde explica que els nous residents són persones amb

un alt poder adquisitiu que tenen empreses fora de la comarca i estan fent teletreball, i joves que ja tenien casa al poble i han decidit instal·lar-s'hi. Chia reconeix que, tot i l'aprofitament de segones residències, l'increment de la població també ha mobilitzat el mercat de la construcció de nous habitatges. La mateixa situació s'ha donat als municipis de la costa tarragonina. L'alcalde de Calafell, Ramon Ferré, atribueix els moviments migratoris al confinament per la covid. Això comporta que el municipi hi hagi de respondre amb més habitatges i serveis. Actualment hi ha una promoció de 400 nous habitatges a segona línia de mar, bona prova de la recuperació del sector de la construcció.